

Villfiskforums studietur til Island

27. oktober til 1. november 2007

Prosjektrapport

Fra venstre: Gerd Kristoffersen, Kåre Heggebø, Rune Saltskår, Jan Ingvald Markussen, Aslak Kristiansen, Einar Frismo og Steinar Jonassen (foto: Jan H. Sandberg).

Villfiskforums studietur til Island – Prosjektrapport

Bakgrunn for studieturen

Ideen om en studietur til Island for styringsgruppa i villfiskforum ble lansert allerede i november 2006. Saken ble diskutert på flere møter i styringsgruppa, og med ledelsen i Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF). På møtet i styringsgruppa den 17. august ble det bestemt å arrangere turen i perioden søndag 28. oktober til og med torsdag 1. november 2007. Det samlede budsjettet for turen var opprinnelig på kr 150 000, men ble noe overskredet, bl.a. fordi vanskelige værforhold under turen førte til at de fleste deltagerne valgte å ta fly tilbake til Reykjavik fra Isafjord.

Formålet med studieturen var bl.a. å:

- Gi styringsgruppa for Villfiskforum bedre innsikt i fiskerier, omsetning, forvaltning/kvotesystem og marin forskning på Island.
- Opprette kontakt med Islandske organisasjoner
- Presentere FHF, villfiskforum og flåteleddets FoU-arbeid for organisasjoner og næringsaktører på Island.
- På sikt bidra til strategisk gode FoU-vurderinger, gjennom økt internasjonal kunnskap.

Planlegging og forarbeid

Fiskarlagets Servicekontor v/ Aslak Kristiansen var ansvarlig for planlegging av turen, i samarbeid med Jan Henrik Sandberg. Peter Weiss ved Háskóla Vestfjarða var faglig kontaktperson på Island. I forkant av turen ble det utarbeidet en engelsk presentasjon av FHF, villfiskforum og flåteleddets FoU-arbeid. Deltagerne på studieturen er vist i tabellen nedenfor

Navn	Adresse	Telefon	E-mail
Einar Frismo	Husvær, 8842 Brasøy	75059695/ 91800062	einar-fr@frisurf.no
Rune Saltskår	Breiviksbakken 12, 5042 Bergen	55258796/ 95994498	r-saltsk@online.no 48252321@mobilpost.no
Jan Ingvald Markussen	Breivik, 8485 Dverberg	90169002	markussens@nordlysnett.no
Gerd Kristoffersen	Norges Råfisklag Postboks 6162, 9291 Tromsø	77660126 95251274	gerd.kristoffersen@rafisklaget.no
Steinar Jonassen	Nordland Fylkes Fiskarlag p.b 103 8001 Bodø	75544070/ 97721607	steinar.jonassen@nff-fisk.no
Kåre Heggebø	5580 Ølen	99576904	
Jan Henrik Sandberg	Pirsenteret 7462 Trondheim	73545854 97682469	jan.henrik@fiskarlaget.no
Aslak Kristiansen	Pirsenteret 7462 Trondheim	73545855 97030674	Aslak.kristiansen@fiskarlaget.no

Program og aktiviteter

Program og aktiviteter er kort omtalt. Sentrale deler av turen er også dokumenter på video av Rune Saltskår.

Søndag 28.10.2007

- 1800 Ankomst Keflavik (flyet var i underkant av 2 timer forsinket)
- 1900 Innsjekking på Hotel Plaza i Reykjavik (www.plaza.is). Plaza var et utmerket hotell med god service og forståelsesfull betjening. Felles middag ble inntatt på restauranten ”Tri Frakkar”.

Mandag 29.10.2007

- 0900 – 1100 **Møte med Landssamband Smábáteigenda, LS** (www.smabatar.is). Dette var interesseorganisasjonen til småbåteierne (eiere av fartøy under 15 tonn). Fra LS deltok Arthur Bogasson og Örn Palsson. Diskusjoner knyttet til ressursforvaltning og miljøsertifisering. Organisasjonen var skeptisk til MSC-sertifisering/merking, og at de samarbeidet med Sverige om et annet merke (KRAV). De skjønnte ikke hva nordmennene holdt på med når de var i ferd med å velge MSC. Ellers hadde Island den tradisjonelle konflikten mellom store og små, og LS mente at det burde flyttes kvoter fra store båter til små båter. Det var forøvrig i ferd med å oppstå store problemer i forhold til kvotekutt på torsk. De ville derfor igangsette et eget prosjekt for ressursforskning. LS samarbeidet bl.a. med Norges Kystfiskarlag.

Møtet med Landssamband Smábáteigenda. Fra venstre Arthur Bogasson og Örn Palsson. Foto: Steinar Jonassen.

1100 – 1300 Lunsj og gjennomgang av møtet med LS. Lunsjen ble inntatt på Nordens Hus.

1300 – 1500 **Møte med Landssamband Íslenskra Útvegsmanna, LIU (www.liu.is/).**
Dette var interesseorganisasjonen til eierne av islandske fiskefartøy på mer enn 15 tonn. Her møtte vi Kristján Þórarinnsson og Sveinn Hjörtur Hjartason. Vi fikk en god orientering om islandske fiskerier, flåtestruktur, rammevilkår, marked og ”økosystembasert forvaltning”. Også her kom den tradisjonelle konflikten mellom store og små frem. Vi fikk opplyst at det hadde vært en sterk reduksjon både i antall fiskere og antall fiskefartøy de siste årene. Mange utlendinger arbeidet nå i fiskerinæringen, også om bord på båtene. Vi diskuterte også den økonomiske situasjonen og ressursrenten i de islandske fiskeriene (de mente en FoU-avgift ville være å foretrekke).

1600 – 1700 **Møte med den Islandske kystvaksentralen**
Etter oppfordring fra LIU tok vi kontakt med Kystvaksentralen, og fikk avtalt et møte. Vi fikk en kort og interessant omvisning og orientering. Spesielt interessant var det at Island hadde samordnet sin redningstjeneste, kystvaktjeneste (overvåking/kontroll) og tolltjeneste. Alle fiskefartøy (uansett størrelse) ble sporet av sikkerhetshensyn, og mange liv var reddet som følge av dette, fordi ulykker var blitt oppdaget på et svært tidlig tidspunkt.

1900 Middag med inviterte gjester
Vi inviterte med representantene for Landssamband Smábáteigenda og Landssamband Íslenskra Útvegsmanna til middag på restaranten ”Vid Tjørnin”. Et utmerket måltid og hyggelig stemning.

Hvalbåter i Reykjavik havn. Foto: Steinar Jonassen.

Tirsdag 30.10.2007

- 0900 – 1030 **Møte med Hafrannsóknastofnunin (Havforskningsinstituttet) Hafro** (www.hafro.is). Her møtte vi forskningsdirektør Ólafur S. Ástþórsson. Vi fikk en grundig orientering om Islandsk fangstnæring og marin forskning. Island fanget i underkant av 2 mill tonn fisk per år. Torsk og hyse utgjør henholdsvis ca. 200 000 tonn og ca. 80 000 tonn. De hadde nylig anbefalt at de islandske torskekvotene skulle kuttes med 63 000 tonn. Vi hadde også diskusjoner knyttet til ressursforskning, forvaltningsråd, den islandske referanseflåten og sjøbunnskartlegging. Vi fikk utdelt rapporten ”*State of Marine Stocks in Icelandic Waters 2006/2007, and Prospects for the Quota Year 2007/2008*”.
- 1130 Reise med minibuss til Isafjord.
Vi fikk med oss Magnús Þór Hafsteinsson som tolk og kjentmann. Han hadde tidligere jobbet for avisa ”Fiskaren” i Norge, og vært Alltingsrepresentant. Lunsjen ble spilt på bensinstasjonen på Borgarnes.
Å reise med bil fra Reykjavik til Isafjord tar vanligvis ca. 6 timer, men pga. værforholdene (samt en busstur ut i terrenget...) brukte vi hele 11 timer på turen.
- 2230 Middag med inviterte gjester på Sjávarþorpið Suðureyri.
Her møtte vi en rekke personer fra fiskeri-, forsknings- og høyskolemiljøet i Vestfjordene. Peter Weiss ønsket velkommen, og turen til Isafjord ble kort omtalt av Jan Henrik. Et utmerket måltid. Innkjøp av tørket hyse, produkter av flekksteinbit og andre suvenirer etter kaffen.

Onsdag 31.10.2007

- 0900 – 1230 **Åpent seminar om marin forskning og ressursforvaltning.**
Seminalet, som ble arrangert av Háskóla- og Vestfjardar (<http://hsvest.is/cms/>), i samarbeid med Villfiskforum, fant sted i lokalene til høyskolen på havna i Isafjord.

Program for seminaret:

- Velkomst v/ Peter Weiss
- Kort presentasjon av seminardeltagerne
- Kort orientering om det islandske kvotesystemet v/ Olafur Bjarni Halldórsson
- Orientering om Villfiskforum, FHF og aktuell norsk forskning for flåteleddet v/ Jan Henrik Sandberg
- Omsetning av fisk i Norge v/ Gerd Kristoffersen, Norges Råfisklag
- Fangstbasert akvakultur på Island v/ Jón Örn Pálsson. Han ble forhindret fra å stille pga. værforholdene. Innlegget ble derfor presentert av Jón Gunnar Schram, Matís Ísafirði

- Marin forskningsaktivitet i Vestfjordene v/ Dr. Þorleifur Ágústsson, Matis Ísafirði (forhindret fra å stille pga. værforholdene)
- Marin forskningsaktivitet i Vestfjordene v/ Hjalti Karlsson, Hafró
- Kaffepause til kl. 11.00
- Fjord Ranching i Arnarfjord v/ Jón Þórðarson, Bíldudal
- Fjord Ranching in Iceland v/ Björn Björnsson, Hafró (innlegget ble holdt kl. 1600 – 1700). Vi fikk i etterkant av studieturen oversendt artikkelen ”*Effekts of anthropogenic feeding on the growth rate, nutritional status and migratory behaviour of free-ranging cod in an Icelandic fjord*”.
- Fra kulturhistorie til fjord Ranching v/ Peter Weiss. Peter Weiss. Han orienterte også om høyskonels nye mastergradsstudiet i ”Coastal Marine management”.
- Diskusjon og oppsummering

1230 – 1330 Lunsj, Hotel Isafjordur

1330 – 1600 **Besøk hos auksjons- og linemiljøet i Bolungarvik**

Her ble vi ønsket velkommen av styret for ”Elding”, (Småbåteiernes forening i de nordlige Vestfjordene). Et svært interessant besøk der vi fikk innblikk i et stort linefiske etter torsk/hyse med speedsjark. Kontaktperson: Guðmundur Halldórsson 00354 456 7511 og 00354 894 5435 (gsm)

1600 Minibuss/fly tilbake til Hotel Plaza, Reykjavik.
Pizza og tørket hysa som kveldsmat i lobbyen. Sosialt var middagen og kvelden for øvrig kanskje i overkant velfungerende.

Speedsjark i Bolungarvik. Foto: Steinar Jonassen.

Torsdag 01.11.2007

0900 – 1100 Besøk hos speedsjarkprodusenten Trefjar i Hafnarfjord (www.trefjar.is). Vi fikk se byggepårøsseren for deres speedsjark-modeller ("Cleopatra"). Interessant besøk som nevnt medført nye ordre... Trefjar LTD produserte også mye for det norske og britiske markedet.

1100 – 1200 Lunsj og utsjekking. Lunsjen ble inntatt på "havnekafeen" på havna i Kopavogur, en plass med god stemning.

1500 – 1700 Besøk på den Blå Lagune. En god avslutning på turen, der vi gjorde spede forsøk på å feire Rune Saltskårs bursdag.

1700 – 1800 Oppsummering av turen. Det var enighet om at turen hadde vært utbytterik, og at det, til tross for værforholdene, hadde vært et godt opplegg.

Flyet tilbake til Norge var forsinket, så vi landet på Gardermoen først kl. 23.00.

Foto: Blue Lagoon.com